

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOOLI KOOLI ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Tervishoid ja sotsiaalteenused				
Õppekava nimetus		TEGEVUSJUHENDAJA				
		<i>Client worker for people with mental health problems</i>				
Õppekava kinnitatud		29.04.2020 Kõrgkooli Nõukogu otsusega nr 5				
Õppekava kood EHISes		151901				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht (EKAP): 60 EKAP						
Õppevormid: statsionaarne/ mittestatsionaarne						
Õppekava koostamise alus		<p>1. Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 (versioon 4) vastu võetud 05.09.2019. kutsenõukogu otsus nr 14 https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/10722091</p> <p>2. EV Kutseõppeasutuse seadus vastu võetud 12.06.2013</p> <p>3. Kutseharidusstandard vastu võetud 26.08.2013 nr 130</p> <p>4. Tartu Tervishoiu Kõrgkooli põhimäärus vastu võetud 05.01.2015 haridus- ja teadusministri määrusega nr 3</p> <p>5. Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õppekava statuut. Kinnitatud rektori käskkirjaga nr 67, 22.06.2017</p>				
Õppekava eesmärk ja õpiväljundid		<p>Õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised, oskused, hoiakud ja väärtused kliendi sotsiaalsete oskuste arendamiseks, säilitamiseks ja toetamiseks; kliendi toetamiseks igapäeva elu toimingutes ning võimetekohasel panustamisel ühiskonda ja asjaajamise korraldamisel.</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab ja lahendab loovalt erialase töö aktuaalseid probleeme ning vastutab oma erialal tööülesannete täitmise eest tavapärestes ja uudsetes töösituatsioonides; 2) arendab, säilitab ja toetab kliendi sotsiaalseid oskusi ja tegevusvõimet kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades; 3) rakendab koostöös tervishoiu ja hoolekande spetsialistide ning kliendi võrgustikuga meeskonnatöö põhimõtteid (sh juhib); 4) põhjendab oma seisukohti ja väljendab neid arusaadavalt nii suuliselt kui kirjalikult erinevates töö- ja suhtlussituatsioonides; 5) mõistab elukestva õppe olulisust, ning eneseanalüüsile toetudes täiendab ning õpib iseseisvalt ja ennastjuhtivalt muutuv keskkonnas. 6) mõistab infotehnoloogia rolli erialases ja isiklikus arengus, kasutab infotehnoloogilisi vahendeid teabe saamiseks, loomiseks, mõistmiseks ja esitamiseks isiklikel ja tööalastel eesmärkidel; 7) saab aru ettevõtluse aluspõhimõtetest, seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega ja planeerib oma karjääri. 				

Õppekava rakendamine: õpe võib toimuda statsionaarse (koolipõhine ja töökohapõhine) ja mitte-statsionaarse õppe vormis.	
Nõuded õpingute alustamiseks: Tegevusjuhendaja õppekaval õpingute alustamise tingimus on keskhariduse olemasolu. Vastuvõtutingimused ja -kord määratakse kindlaks Tartu Tervishoiu Kõrgkooli vastuvõtukomisjoni töökorra ja vastuvõtueeskirjaga.	
Nõuded õpingute lõpetamiseks: Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseksamiga . Kutseeksami ebaõnnestumise korral on võimalik lõpetada kool lõpueksamiga.	
Õppekava õpiväljundid	Tegevusjuhendaja õppekava läbinu: <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab erialase töö põhimõtteid ja aktuaalseid probleeme ning vastutab oma erialal tööülesannete täitmise eest; 2) arendab kliendi sotsiaalseid oskusi, arendab, säilitab ja toetab kliendi tegevusvõimet kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades; 3) rakendab koostöös tervishoiu ja hoolekande spetsialistide ning kliendi võrgustikuga meeskonnatöö põhimõtteid ja suhtleb vastastikust mõistmist toetavalt; 4) toetudes eneseanalüüsile mõistab elukestva õppe olulisust, täiendab ennast pidevalt ning õpib iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; 5) mõistab infotehnoloogia rolli, kasutab infotehnoloogilisi vahendeid teabe saamiseks, loomiseks, mõistmiseks ja esitamiseks isiklikel ja tööalastel eesmärkidel; 6) mõistab ettevõtluse toimimise põhimõtteid ja seostab erialase ettevalmistuse rakendamise võimalustega tööturul ning planeerib oma karjääri.
Spetsialiseerumine: tegevusjuhendaja.	
Õpingute läbimisel omandatav kvalifikatsioon: tegevusjuhendaja, tase 4	
Õppekava struktuur moodulite nimetused ja mahud (EKAP)	
I PÕHIÕPINGUTE MOODULID	
<p>1. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas 5 EKAP</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid; 2) mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi; 3) kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses; 4) mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama; <p>2. Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine 25 EKAP (sealhulgas praktika 6 EKAP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; 2) Jälgib ja dokumenteerib kliendi terviseseisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta; 3) annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast; 4) juhendab klienti looma ja hoidma suhteid, arvestades kliendi valmisolekut, võimet ja oskust suhelda; 5) toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldnimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks; 6) suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi; toetab enesekehtestava käitumise õppimisel; 7) märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma; 8) tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustiku; 	

<p>3. Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes 20 EKAP (sealhulgas praktika 9 EKAP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) integreerib klienti kogukonda vastavalt klienti võimekusele, vajadusele ja teenustele; 2) juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; 3) juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel; 4) suunab klienti leidma talle sobivaid vabaajategevusi ning nendes osalema vajadusel osaleb koos kliendiga; 5) toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel; 6) toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid; toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel;
<p>II VALIKÕPINGUTE MOODULID</p>
<p>1. Digiajastu tehnoloogiate kasutamine õppimises ja erialases arengus 2 EKAP Õpilane kasutab digiajastu tehnoloogilisi vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enesetäiendamiseks.</p> <p>2. Vene keel 3 EKAP Õpilane rakendab suhtlemisel vene keele peamisi grammatika-reegleid, hääldamise põhimõtteid ning kasutab erialast terminoloogiat.</p> <p>3. Dementsusega inimese juhendamine 3 EKAP Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb ära dementsussündroomi sümptomaatika; 2) juhendab abivajajat tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest lähtuvalt; 3) juhendab abivajajat tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest lähtuvalt. <p>4. Autismispektri häired 2 EKAP Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab pervasiivse arenguhäirete tunnused; 2) selgitab autismispektri häirete mõju inimese toimetulekule igapäevaelus ja juhendamise põhimõtteid. <p>5. Kriisipsühholoogia 2 EKAP Õpilane :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab kriisipsühholoogia olemust ja põhimõisteid; 2) rakendab kriisisituatsioonis psühholoogilise esmaabi meetodeid. <p>6. Juhendamine ja mentorlus 3 EKAP Õpilane juhendab kliente, praktikante ja uusi töötajaid vastavalt asutuse regulatsioonidele ning õppimise ja õpetamise heale tavale.</p> <p>7. Toimetulek vägivaldselt käituva kliendiga 3 EKAP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omab ülevaadet vägivaldse käitumise põhjustest ja oskab seda ära tunda; 2) teab sekkumisstrateegiaid vägivaldsete klientide/ patsientidega toimetulekul; 3) rakendab vägivaldse isiku käitumise juhtimisel agressiooni ennetava kommunikatsiooni põhimõtteid.
<p>Põhiõpingud 50 EKAP, mis sisaldab 15 EKAP praktikat töökeskkonnas. Õppekava täitmiseks peab õpilane läbima valikvalikõpingud 10 EKAP mahus</p>
<p>Lõpetamisel väljastatavad dokumendid: lõputunnistus, hinneteleft, kutsetunnistus</p>
<p>Õppekava kontaktisik Ees- ja perenimi: Tiina Uusma Amet: Kutseõppe osakonna juhataja Telefon: 7370229 e- post: tiinauusma@nooruse.ee</p>
<p>Märkused: Lisa 1. Õppekava rakendusplaani Lisa 2. Tegevusjuhendaja 4. taseme kompetentside ja õppekava moodulite õpiväljundite vastavustabel RAKENDUSKAVA</p>

Lisa 1. Õppekava rakendusplaan

Moodul	I õppeaasta	
	I semester	II semester
1. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas		
2. Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine .		
3. Kliendi juhendamine ja toetamine.		

Lisa 2. Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 (versioon 4) kompetentside (spetsialiseerumine tegevusjuhendaja) ja õppekava moodulite õpiväljundite vastavustabel

Kompetents Tööülesande nimetus	Mooduli nimetus õppekavas ja õpiväljundid/hindekriteeriumid
B.2.1. Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine	
1) juhendab klienti looma ja hoidma suhteid, arvestades kliendi valmisolekut, võimet ja oskust suhelda; viib järjepidevalt läbi suhtlemise tõhustamisele orienteeritud tegevusi; kasutab tegevustes erinevaid alternatiivkommunikatsiooni võimalusi, arvestades kliendi eripära;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 4: juhendab klienti looma ja hoidma suhteid, arvestades kliendi valmisolekut, võimet ja oskust suhelda.
2) toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldnimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 5: toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldnimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks.
3) märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides; toetab klienti tunnete väljendamisel ja nendega toimetulekul, selgitab teiste inimeste tundeid ja käitumist; selgitab erinevaid suhtlemistasandeid (nt sõbrasuhted, perekondlikud, tööalased, seksuaalsed suhted), juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 7: märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma.
4) tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti, eestkostjaid, lähedasi, kolleege ja tugispetsialiste; suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi; toetab enesekehtestava käitumise õppimisel;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 6: suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi; toetab enesekehtestava käitumise õppimisel; ÕV 8: tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustiku.
5) toetab eneseesindamise oskust, teadvustades ja tutvustades inimese põhiõigusi; juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel.	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 3: juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel.
B.2.2. Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine	

<p>1) selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse, analüüsib kliendi tegevus- ja osalusvõime taset, kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks vastavalt oma pädevusele;</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse, M 3. Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega.</p>
<p>2) jälgib kliendi tervises seisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta; muutuste korral teavitab asjasse puutuvat spetsialisti (nt õde, pere- ja/või eriarsti ning vajadusel teisi spetsialiste); suunab klienti jälgima oma tervises seisundit, selgitades talle haigusest tulenevaid sümptomeid;</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 2: Jälgib ja dokumenteerib kliendi tervises seisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta.</p>
<p>3) kujundab kliendi tervisekäitumist (sh seksuaaltervise), koostades koos kliendiga tema vajadustele vastava päevakava, arvestades tasakaalu töö, huvitegevuse ja liikumise/värskes õhus viibimisel jm vahel; juhendab ja motiveerib klienti järgima tervislikke eluviise, kasutades erinevaid meetodeid; juhendab ja motiveerib ravimite tarvitamist vastavalt arsti poolt määratud raviplaanile, märkab võimalikke kõrvalmõjusid;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 6: juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine).</p>
<p>4) suunab ja juhendab klienti, lähtudes tema võimekusest püstitada saavutatavaid eesmärgi; motiveerib ja julgustab klienti omandatud oskusi järjepidevalt kasutama, toetades kliendile tegevuste sooritamiseks rahuliku ja pingevaba keskkonna loomist; motiveerib ja kaasab klienti osalema tema arengu toetamiseks planeeritud tegevustes (sh töösarnane tegevus) ja tema püstitatud eesmärkide täitmisel;</p>	<p>M 3. Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 10. juhendab klienti õpi- ja/või tööharjumuste ning vajalike praktiliste oskuste (nt ajakasutus, töövõtted) õppimisel.</p>
<p>5) märkab ja selgitab välja abivahendi vajaduse oma pädevuse piires; toetab klienti abivahendi hankimisel; motiveerib ning juhendab klienti abivahendi kasutamisel.</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes HK: 4: toetab klienti abivahendi hankimisel; motiveerib ning juhendab klienti abivahendi kasutamisel.</p>
<p>B.2.3. Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p>
<p>1) koostab koos kliendiga päeva-/ nädalplaani, kujundades kindla päeva- ja nädalarütmi, arvestades kliendi eripäraga; jälgib plaani elluviimist, kaasates klienti muudatuste tegemisse;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele; ÕV 4: suunab klienti leidma talle sobivaid vabaajategevusi ning nendes osalema vajadusel osaleb koos kliendiga; HK 1: kujundades sobiva päeva- ja nädalarütmi, arvestades kliendi vajadusi HK 2. jälgib ja toetab plaanitud tegevuste elluviimist,</p>

	kohandades tegevusi vastavalt vajaduste ja elukorralduste muutusele.
2) juhendab klienti rahaliste toimingute planeerimisel, arvestades ressursse; aitab kliendil tehingute mõistlikkuse ja vajaduse üle otsustada ning tehinguid teostada;	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 5: juhendab klienti rahaliste toimingute planeerimisel.
3) juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes; motiveerib klienti enda eest hoolitsema;	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 6: juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine).
4) juhendab klienti majapidamistöodel, sh toidu valmistamisel, kodumasinade kasutamisel, eluruumide ning koduümbruse korrashoiuga seotud toimingutel, arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu-, keskkonna ning teisi ohutusnõudeid;	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 7: juhendab klienti majapidamistöodel, (toidu valmistamine, kodumasinade kasutamine, eluruumide ning koduümbruse korrashoid), arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu-, keskkonna- ning teisi ohutusnõudeid.
5) juhendab ja toetab klienti tasakaalustatud toidu valimisel ja söömisel; jälgib toitumist, lähtudes klienti vajadustest ja tervislikust seisundist; vajadusel söötab teda;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja klienti tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse, M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 7: juhendab klienti majapidamistöodel, (toidu valmistamine, kodumasinade kasutamine, eluruumide ning koduümbruse korrashoid), arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu-, keskkonna- ning teisi ohutusnõudeid.
6) suunab klienti leidma ja osalema talle sobivates vabaajategevustes, arvestades klienti võimaluste, vajaduste ja soovidega; korraldab vabaajategevustes ja kogukonnaüritustel osalemise, vajadusel osaleb koos kliendiga.	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 4: suunab klienti leidma talle sobivaid vabaajategevusi ning nendes osalema vajadusel osaleb koos kliendiga;
B.2.4. Kliendi juhendamine ja toetamine panustamisel ühiskonda	

<p>1) toetab klienti koostöös teiste spetsialistide ja võrgustikuliikmetega sobivate ja võimete kohaste õppimis-, töötamisvõi muude hõivevõimaluste leidmisel; märkab hõives osalemise takistusi ja toetab vajalike teenuste ja toetuste kättesaamisel; teeb koostööd õppeasutuse, tööandja või muu organisatsiooniga, selgitades klienti vajadusi ja toetades klienti korralduslike küsimuste lahendamisel; selgitab kliendile tema tööõigustest tulenevaid õigusi ja kohustusi vastavalt oma pädevusele;</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja klienti tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; HK 4: märkab hõives (töötamine ja õppimine) osalemise takistusi ja toetab vajalike teenuste ja toetuste kättesaamisel; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel;</p>
<p>2) toetab klienti õpi- ja/või tööharjumuste kujundamisel, motiveerides, jälgides klienti ja andes soorituste kohta tagasisidet;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.</p>
<p>3) toetab klienti õppimisel, töötamisel ja muus hõives vajalike praktiliste oskuste (nt ajakasutus, töövõtted) õppimisel.</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja klienti tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; HK 4: märkab hõives (töötamine ja õppimine) osalemise takistusi ja toetab vajalike teenuste ja toetuste kättesaamisel; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.</p>
<p>B.2.5. Toetamine asjaajamise korraldamisel</p>	
<p>1) toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid; toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes 20 EKAP (sealhulgas praktika 9 EKAP) ÕV 6: toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid; toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel.</p>
<p>2) juhendab ja toetab klienti avalike teenuste kasutamisel ja vajadusel selleks vajaliku dokumentatsiooni täitmisel; selgitab isiklike dokumentide vajalikkust ja säilitamise võimalusi;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt klienti võimekusele, vajadusele ja teenustele; ÕV 3: juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel.</p>
<p>3) juhendab klienti kogukonnas pakutavate teenuste (nt juuksur, saun, ühistransport) kasutamisel, arvestades klienti tegevusvõimet; vajadusel saadab klienti;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt klienti võimekusele, vajadusele ja teenustele; HK 11: juhendab ja toetab klienti avalike ja kogukonnateenuste kasutamisel ja selleks vajaliku dokumentatsiooni täitmisel, vajadusel saadab klienti.</p>
<p>4) toetab klienti IKT-vahendite kasutamisel; selgitab kliendile digitaalsete seadmete ja andmetega seotud ohtusid ja võimalusi digivahendite turvaliseks kasutamiseks.</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt klienti võimekusele, vajadusele ja teenustele; HK 12: juhendab ja toetab klienti avalike ja</p>

	kogukonnateenuste kasutamisel ja selleks vajaliku dokumentatsiooni täitmisel, vajadusel saadab klienti.
B.2.6. Võrgustikutöö	
1) vajadusel loob kliendile sobiva võrgustiku; teeb võrgustikuga koostööd, vahetades võrgustikuliikmetega asjakohast teavet; märkab lähedaste kaasamise vajadust ja kliendi nõusolekul loob lähedastega kontakti; teeb koostööd kliendi lähedaste ja eestkostjatega, kaasates neid klienti puudutavatesse küsimustesse, arvestades oma pädevuse piire ja kokkuleppeid osapooltega;	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.
2) teeb koostööd kogukonna ja teiste spetsialistidega vastavalt vajadusele.	M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.
B.2.7. Töö intellektihäire ja vaimse tervise probleemidega täiskasvanuga	
1) hindab kliendi tegevusvõimet ja toimetulekut, kasutades kaasaegseid hindamismetoodikaid;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; ÕV 8: tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustiku.
2) koostab ennetavate ohumärkide ja kriisisekkumise plaani;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 7: märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma.
3) juhendab, toetab ja vajadusel teeb kliendi tegevus-, hooldus- ja rehabilitatsiooniplaanist tulenevaid tegevusi, lähtuvalt kliendi terviseseisundist tulenevast eripärast ja arvestades vaimse tervise psühhopatoloogiat;	Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 2: Jälgib ja dokumenteerib kliendi terviseseisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega.
4) juhendab ja toetab raviskeemi kohase ravi järgimist, arvestades peamisi ravimvorme, ravimite põhitõimeid, kõrvaltoimeid ja manustamise viise;	M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 2: Jälgib ja dokumenteerib kliendi terviseseisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 6: juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine).

<p>5) toetab psüühikahäirest taastumist, arvestades taastumise põhimõtteid;</p>	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 7: märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma; M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 6: juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine).</p>
<p>6) toetab kliente ja nende lähedasi toetavate gruppide tegutsemist juhendamise ja nõustamise kaudu;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele; ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega.</p>
<p>7) toetab klienti seksuaalkäitumise oskuste omandamisel, arvestades kliendi eripära;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes HK 6: juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine).</p>
<p>8) koordineerib peremaja/majutusüksuse piires töötajate, klientide jt koostööd, hallates ressursse, korraldades majapidamistöid, luues perelaadse õhkkonna, kujundades ja hoides traditsioone, korraldades vaheldusrikkaid ja arendavaid vabaajategevusi jms;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; ÕV 6: toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid; toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel.</p>
<p>9) korraldab klienti teenusega seotud dokumendihaldust vastavalt nõuetele, tehes vajadusel koostööd kliendi eestkostjaga;</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 3: juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel; ÕV 5: Toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.</p>
<p>10) planeerib ja jälgib koostöös kliendi või tema eestkostjaga klienti isiklike ressursside kasutamist, juhendades ja toetades klienti erinevates toimingutes.</p>	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 2: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; HK 5: juhendab klienti rahaliste toimingute.</p>

	planeerimisel.
B.2.14 Tugiisiku kutset läbiv kompetents	Läbivaid kompetentsid kajastuvad põhiõpingute õpiväljundites ja hindamiskriteeriumites ning neid hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.
1) arvestab kliendi haavatavuse ja võimaliku stigmatiseerimisega;	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 1: selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse; ÕV 7: märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobival viisil käituma;</p> <p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele.</p>
2) arvestab töös klientidega individuaalse ja grupitöö põhimõtteid;	<p>ÜV 3: rakendab koostöös tervishoiu ja hoolekande spetsialistide ning kliendi võrgustikuga meeskonnatöö põhimõtteid ja suhtleb vastastikust mõistmist toetavalt;</p> <p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 8: tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustikku.</p>
3) lähtub oma töös asutuse eesmärkidest, arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;	<p>M 1: Õpitee muutuv keskkonnas ÕV 4: mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama;</p> <p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes ÕV 1: integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele; ÕV 5: toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.</p>
4) suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt nii töökaaslaste kui klientidega; kasutab konfliktijuhtimise meetodeid; suhtlemisel kliendiga valib sobiva kommunikatsiooniviisi;	<p>ÜV 3: rakendab koostöös tervishoiu ja hoolekande spetsialistide ning kliendi võrgustikuga meeskonnatöö põhimõtteid ja suhtleb vastastikust mõistmist toetavalt;</p> <p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 5: toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldnimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks; ÕV 6: suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi; toetab enesekehtestava käitumise õppimisel;</p> <p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine ÕV 6: suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi; toetab enesekehtestava käitumise õppimisel; ÕV 8: tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja</p>

	<p>tema võrgustikku.</p> <p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p> <p>ÕV 5: toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel;</p> <p>ÕV6: toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid; toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel.</p>
<p>5) järgib oma töös sotsiaalala töötaja eetikakoodeksit</p>	<p>ÜV 2: arendab klienti sotsiaalseid oskusi, arendab, säilitab ja toetab klienti tegevusvõimet kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades;</p> <p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine</p> <p>ÕV 5: toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldinimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja klienti kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks;</p> <p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p> <p>ÕV 5: toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel.</p>
<p>6) hindab enda emotsionaalset võimekust valdkonnas töötada ning kaitseb end negatiivsete mõjude eest;</p>	<p>ÜV 1: mõistab erialase töö põhimõtteid ja aktuaalseid probleeme ning vastutab oma erialal tööülesannete täitmise eest;</p> <p>M 1: Õpitee muutuv keskkonnas</p> <p>ÕV 4: mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama.</p>
<p>7) analüüsib oma töö võtteid ja nende tulemusi, sh kasutab reflekteerivaid praktikaid nii meeskonnakui võrgustikutöös;</p>	<p>ÜV 4: toetudes eneseanalüüsile mõistab elukestva õppe olulisust, täiendab ennast pidevalt ning õpib iseseisvalt ja ennastjuhtivalt;</p> <p>M 1: Õpitee muutuv keskkonnas</p> <p>ÕV 4: mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama;</p> <p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine</p> <p>ÕV 8: tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustikku.</p>
<p>8) hoiab end kursis valdkonna arengute ja muutustega, on ennastjuhtiv elukestev õppija;</p>	<p>ÜV 1: mõistab erialase töö põhimõtteid ja aktuaalseid probleeme ning vastutab oma erialal tööülesannete täitmise eest;</p> <p>ÜV 2: arendab klienti sotsiaalseid oskusi, arendab, säilitab ja toetab klienti tegevusvõimet kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades;</p> <p>M 1: Õpitee muutuv keskkonnas</p> <p>ÕV 4: kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid.</p>
<p>9) märkab ja teavitab abivajavast inimesest vastavalt sotsiaalhoolekande- ja lastekaitseadusele;</p>	<p>ÜV 1: mõistab erialase töö põhimõtteid ja aktuaalseid probleeme ning vastutab oma erialal tööülesannete</p>

	<p>täitmise eest;</p> <p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p> <p>ÕV 3: juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel.</p>
10) hoidub enda ja klientide ohtu seadmisest, arvestades turvariskidega;	<p>M 3: Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes</p> <p>ÕV 3: juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega;</p>
11) vajadusel annab esmaabi;	<p>M 2: Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine</p> <p>ÕV2: jälgib ja dokumenteerib kliendi terviseseisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta;</p> <p>ÕV 3: annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast.</p>
12) kasutab oma töös eesti keelt vähemalt tasemel B1 (vt lisa 2 "Keelte oskustasemete kirjeldused") ja vähemalt ühte võõrkeelt mõistmise ja rääkimise osaoskuse osas vähemalt tasemel A1;	<p>ÜV 3: rakendab koostöös tervishoiu ja hoolekande spetsialistide ning kliendi võrgustikuga meeskonnatöö põhimõtteid ja suhtleb vastastikust mõistmist toetavalt;</p> <p>VM 2: Vene keel</p> <p>ÕV 1: õpilane rakendab suhtlemisel vene keele peamisi grammatika-reegleid, hääldamise põhimõtteid ning kasutab erialast terminoloogiat.</p>
13) kasutab oma töös arvatit Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 3).	<p>ÜV 5: mõistab infotehnoloogia rolli, kasutab infotehnoloogilisi vahendeid teabe saamiseks, loomiseks, mõistmiseks ja esitamiseks isiklikel ja tööalastel eesmärkidel;</p> <p>VM 1: Digiajastu tehnoloogiate kasutamine õppimises ja erialases arengus</p> <p>ÕV 1: Õpilane kasutab digiajastu tehnoloogilisi vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enese-täiendamiseks.</p>

Lühendid: ÕV – õpiväljund
HK – hindekriteerium
ÜV – üldväljund
VM - valikmoodul